

m. a. w. of het moet voldoen aan de eischen bij art. 89 aan de toegelaten ziekenfondsen voorgeschreven.

Het antwoord moet m. i. ontkennend luiden. Volgens art. 2 (4) wordt onder ziekenfonds verstaan een instelling voor de verzekering van geneeskundige hulp. Het groote verschil tusschen een doktersbus en een ziekenfonds is hierin gelegen, dat bij een ziekenfonds zoowel de minvermogende als de geneesheer een verbintenis aangaan met de instelling, terwijl bij een doktersbus een overeenkomst, een soort abonnement, gesloten wordt tusschen patiënt en dokter zelf. Een doktersbus is dus geen „instelling” en derhalve niet een ziekenfonds in den zin van het wetsontwerp.

Art. 38 (1a) en (2) geven de wijze aan, waarop de doktersfondsen rustig kunnen blijven bestaan. Het luidt:

(1) „Den verzekerde komt geen ziekengeld toe:

a. indien hij noch is ingeschreven bij een toegelaten ziekenfonds, noch aantoon, dat hij geneeskundige hulp kan krijgen.

(2) Als geneeskundige hulp wordt niet beschouwd die, welke den verzekerde wordt gewaarborgd door een niet-toegelaten ziekenfonds”.

De verplichte of vrijwillig verzekerde, die in een doktersfonds is, moet dus aantoonen, dat hij geneeskundige hulp kan krijgen. De geneeskundige behoeft hem derhalve slechts een verklaring te geven, dat hij die hulp verleent of verleen zal. En daarmee is de zaak in orde.

De collegae ten plattelande zullen m. i. verstandig doen dezen weg te volgen. Zij voorkomen zodoende het gevaar, dat ter plaatse een toegelaten ziekenfonds wordt opgericht, dat hun rechten en verplichtingen voorschrijft, hun honorarium bepaalt, de welstandsgrens tot het maximum zal opvoeren enz. enz. en waarin zij zelf bitter weinig hebben in te brengen, dat in één woord de beschikking krijgt over *hun* minvermogende praktijk.

Rotterdam, 10 Juni 1912.

J. P. VAN DER BRUGH.

WAT ZIJN EN HOE ONTSTAAN PLATVOETEN?

Indien het mij veroorloofd is een opmerking te maken naar aanleiding van collega LAAN's overigens voortreffelijk opstel: „*Wat zijn en hoe ontstaan platvoeten*”, verschenen in dit *Tijdschrift*, n°. 22, 1 Juni 1912, dan moet mij het volgende van het hart.

Collega LAAN is de geleerde, de man met wetenschappelijken zin, die voor alles orde wil brengen in den chaos van voetklachten en voetafwijkingen, die wij onder den algemeenen naam van den „insufficiënten voet” samenvatten. Dit standpunt is als wetenschappelijk standpunt zeer te waardeeren, doch houdt geen rekening met de praktijk. Men moet, indien men duizende gevallen onderzocht, en de klachten aangehoord heeft, wel tot de overtuiging komen, dat de menschen met voetpijnen, die tot ons komen, in de eerste plaats afdoende hulp verlangen, en niet tevreden zijn met een speciale wetenschappelijke diagnose. En als de ervaring mij en velen anderen geleerd heeft, dat statisch-dynamische voetgebreken het best geholpen worden met steunmiddelen, — hetzij wij te doen hebben met spreid-, plat- of holvoeten — al of niet vergezeld van massage, weerstandsgymnastiek of redressement, dan ligt het voor de hand, dat wij, orthopaedisten, ons uiterste best moeten

doen, ons te bekwamen onze patiënten zelf in dien geest te helpen. Ik acht dan ook het standpunt van collega LAAN niet juist, dat hij, als ik goed begrepen heb, zijn patiënten met een speciale diagnose naar den schoenmaker wil zenden, om hem de zorg voor de beschoeiing over te laten. Waarlijk dit standpunt verschilt practisch al bitter weinig van dat van den practi-zeerenden arts, die eveneens zijn patiënt met „vage” voetklachten naar den schoenmaker stuurt.

Als wij orthopaedister, het nog eens zoover brengen, dat door ons inzicht en onze behandeling patiënten met voetklachten *onafhankelijk* van den schoenmaker worden, dan zullen wij voor een deel hebben goedgeemaakt, wat de al of niet orthopaedische schoenmakerij aan onze voeten bedorven heeft, en voerig gaat te bederven. De menschwaardigheid van ons volk ligt in de leuze: „los van den schoenmaker”.

Ik mag niet meer plaatsruimte vragen, maar meen toch in tegenstelling met collega LAAN te moeten opmerken, dat ik den „zwakken voet” opvat als een *onafwijsbaar* cultuurverschijnsel. Dat het verval van den voet door den schoenmaker verhaast is, staat vast, en in dit opzicht ben ik het met collega LAAN volkomen eens.

Dr. LAAN zegt, dat op gezag van MUSKAT (bldz. 1729) 2.7 pCt. der Duitsche recruten wegens platvoeten afgekeurd zijn en komt door berekening (?) op een getal van 938 platvoetlijders voor het Duitsche leger (535849 man). Hier moet een vergissing in het spel zijn. Omgerekend wordt het getal platvoetlijders ginds 14467. Mij dunkt, dit geeft een anderen kijk op de zaak, en zal dr. LAAN zijn slotsom, waaruit sterke twijfel spreekt omtrent de platvoetigheid van den Nederlandschen soldaat, waarschijnlijk wel willen herzien.

's-Gravenhage, 6 Juni 1912.

Dr. J. G. MILO.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

Raden- en ziekte-wet.

Zooals men reeds uit de dagbladen heeft vernomen, zijn ter elfder ure, nl. onder dagteekening van 6 Juni 1912, dus op het oogenblik, dat de algemeene beschouwingen over de wetsontwerpen tot regeling der arbeidersziekteverzekering nagenoeg waren afgelopen en de Tweede Kamer beginnen zou met de artikelsgewijze behandeling der Radenwet, een vijf-en-twintig-tal amendementen van diep ingrijpend belang ingediend door den heer DE SAVOENIN LOHMAN. In de zitting van 7 Juni, waarin een begin gemaakt is met de behandeling der Radenwet, heeft de heer DE SAVORNIN LOHMAN de late indiening zijner amendementen verdedigd met te betoogen, dat eerst kort geleden door de regeering is overgelegd een uitvoerig verslag omtrent de inrichting en werking der ziekte-wet in Engeland benevens een verslag van de uitkomsten van hetgeen in Nederland geschied is op het gebied van particuliere ziekte-verzekering. Het bestudeeren dier rapporten heeft hem gebracht tot deze amendementen, die hij derhalve niet eerder heeft kunnen indienen.